

Cardona reclama la restauració pendent de l'antic traçat del riu

L'Ajuntament vol reactivar la comissió de la Vall Salina d'acord amb la Generalitat i demana que s'actualitzi el projecte que es va redactar fa dues dècades i que es concreti el calendari d'actuacions

David Bricollé. Cardona

19-04-22 | 06:25

Representants de l'Ajuntament amb el director de l'ACA, en una visita feta a la Coromina | AJUNTAMENT DE CARDONA

L'Ajuntament de Cardona reclama que d'una vegada per totes es faci efectiva la restauració de l'entorn de l'antic traçat del Cardener al seu pas pel nucli de la Coromina, després que fa 22 anys es va desviar el seu curs (vegeu desglossat). La reivindicació va

més enllà i s'estén a la Vall Salina, afectada per l'activitat industrial que s'hi ha dut a terme durant dècades.

Recentment, el govern municipal ha mantingut trobades amb el director de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), Samuel Reyes, i amb el director de Qualitat Ambiental, Marc Sanglas, «per actualitzar l'estat de la qüestió i anar avançant d'una vegada per totes», segons ha explicat l'alcalde cardoní, Ferran Estruch. El primer pas és el de reactivar la Comissió de la Vall Salina, «que es va començar reunir l'any 2003 per fer seguiment del projecte integral de restauració d'aquest espai seguint el pla que va resultar de l'acord entre la Generalitat, les empreses mineres i l'Ajuntament després que es fes el desviament del riu Cardener, amb el propòsit de restaurar la vall amb el seu estat natural», i que fa uns cinc anys que està inactiva.

El que demana d'entrada el consistori és que «es faci una actualització del projecte de restauració integral, ja que hi ha actuacions que no s'han fet i que potser ara no calen, però també d'altres que no hi eren previstes i que serien necessàries en relació amb el riu i la vall». En aquest sentit, posa com a exemple que «el projecte de restauració deia molt clarament que els runams anaven fora, però encara tenim el problema de la terrera vella, que Ercros va deixar a mig retirar».

El que preocupa especialment a l'Ajuntament de Cardona i per això en reclama una solució definitiva és l'estat de l'antic traçat del riu a la Coromina, per on ara passa una petita làmina d'aigua provinent del tram per on es va desviar, però que el consistori considera una mesura totalment insuficient, lluny dels plans previstos. «En això som molt clars: l'ACA i la Generalitat tenen un deute amb Cardona des de fa més de vint anys de recuperació de la llera que va quedar totalment afectada quan es va desviar el riu que passava per la Coromina per un problema que no era responsabilitat ni de l'Ajuntament ni del poble de Cardona», argumenta Ferran Estruch, que hi afegeix que «és veritat que es va fer una portada d'aigua, de manera que en tenim una làmina en el tram més baix, però la restauració era una actuació de més abast, perquè en aquest tram ara no hi tenim un riu sec, però sí que hi tenim un riu artificial en un entorn sec i pelat». En aquest sentit, precisa que «el que no s'ha fet és la revegetació de tot l'entorn

i el que nosaltres anomenem el parc fluvial. Volem recuperar tot el traçat, i el que creiem és que cal fer-ne un projecte específic».

El batlle de Cardona recorda que el projecte de restauració que es va redactar en el seu moment incloïa un seguit d'actuacions de recollida i conducció d'aigües pluvials perquè no vagin a l'interior de la mina, no es barregin amb les capes de sal i no provoquin bòfies (esfondraments), i que «hi ha actuacions que s'han anat fent, com la rasa perimetral del castell, les rases nord i sud, però tenim un problema que, és que bona part d'aquestes rases que condueixen l'aigua van a parar a l'antic meandre del riu, que és precisament l'espai que fa anys que lluitem per restaurar-lo».

En aquest punt, el que demana el consistori és que, «tal i com va projectar en el seu moment l'ACA a petició de l'Ajuntament, s'adeqüi l'antic canal de la Coromina», que quan es va desviar el riu també va quedar inutilitzat, «s'impermeabilitzi i es faci servir per portar-hi aquestes aigües recollides de la Vall Salina, de manera que faci una funció d'acumulador des d'on es bombi l'aigua cap al col·lector de salmorres, que és just al costat».

Segons Estruch, la major part d'aquestes demandes no estaven previstes en el pla d'inversions de l'ACA per al període 2022-2027, «i el primer pas ha estat fer-hi al·legacions perquè s'hi incorporin. Així li ho vam traslladar al director de l'ACA, que es va comprometre a estudiar-ho».

En aquest sentit, l'alcalde es mostra contundent en expressar que «la Generalitat ha de donar resposta al greuge que va patir Cardona amb el desviament del riu, amb uns compromisos que s'han complert en part, però una altra gran part no. I això passa per una dignificació de l'espai, que estem disposats a concretar en aquesta comissió de la Vall Salina. Volem concreció, que els projectes quedin clars, i el calendari també i qui n'ha d'assumir els costos».

Un túnel de 227 metres va desviar el riu ara fa més de dues dècades

El 20 d'octubre del 2000 Cardona va quedar amb un tram fantasma del Cardener, just en la seva entrada a la Coromina, en el que és un dels límits naturals de la Vall Salina. El riu segueix en aquest punt una ruta alternativa creada artificialment a principi d'aquest segle, com a solució a una

problemàtica intrínseca a zones salines, però que a Cardona es va accentuar fa dues dècades. Entre els anys 1998 i 1999 van aparèixer i proliferar les bòfies (enfonsaments del subsòl que es manifesten en superfície) a la part baixa de la vall, tocant a la Coromina. Es va determinar que la causa principal era l'entrada d'aigua del riu Cardener cap a antigues galeries. Davant d'aquesta diagnosi, es va optar per desviar el curs del Cardener a la seva entrada a Cardona per allunyar-lo de la Coromina i de la Vall Salina, amb la construcció d'un túnel de 227 metres que proporcionava aquesta alternativa al pas del riu, però que deixava la Coromina seca.